

ОНОУ

Юрий Кокос КъМР-ни Правительствосунда кагрла бла байламлы бир къауум указгъа къол салгъанды

Мурад Дадов КъМР-ни Правительствосуну Председателини биринчи орунбасарына салынган.

Алгынчы вице-премьер-КъМР-ни эл мюлк министрини

Юрий Кокос Татьяна Литовченко КъМР-ни Башчысыны болушлукъчуна салынгананы юсюнден Указгъа къол салгъанды. Андан сора да, КъМР-ни Правительствосуну Председателини биринчи орунбасары Юрий Алыгудов бла КъМР-ни Башчысыны кенгешисини Анаурбий Сушков къуллукъларындан эркин этилгенди.

Къуллугъун толтурул турганды. Мурад Дадов КъМР-ни Парламентини 4-чю эмда 5-чи чакырыуларыны депутатына айрылганды, Илму эмда билим берүү жаны бла комитетни председатели болганды. «Родина» политика партияны КъМР-де регион бөлгюнюю правление, «Справедливая Россия» политика партияны КъМР-де регион бөлгюнюю аппаратына башчылык этгенди.

Уруну жулун ол техника инвентаризацияны республиканы бюросунда инженер болуп башлагъанды, экономикада, республиканы къырал власть органында тюрлю-тюрлю къуллукъда иштөөди. КъМР-ни Сыйлы грамотасы бла саягаланганды.

КъМР-ни Правительствосуну Председателини биринчи орунбасарына – КъМР-ни эл

мюлк министрини Сергей Говоров салынганды. Алгынчы

ол Прохладна районну администрацияны башчысы болганды. Сергей Говоров эл мюлк имулына сыйлы къуллукъчууду, эл мюлк имулыны кандидатиди. КъМР-ни Парламентини депутатына айырлыганды.

Уруну жулун ол Петровла атлы колхозда трактористи болушлукъчу болуп башлагъанды. Агроном, Прохладна районну эл мюлк эм аш-азыкъ управленийыны таматасы болуп ишлегенди. Он жылдан артыкъ заманын Петровла атлы колхозгъа башчылык этгенди.

КъМР-ни Башчысыны бла Правительствосуну пресс-службасы

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председателини биринчи орунбасарыны юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Конституцияны 81-чи статьясыны «б» пунктуна тийишлиликте Дадов Мурад Алиевични алгынчы къуллукъчундан эркин этип, Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председателини биринчи орунбасарына салырға.

2. Бу Указ анга къол салынган конден башлап кючонө киреди.

Ю. КОКОВ

Нальчик шахар,
2015 жыл 6-чы июль,
№95-УГ

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны Буйругъу Литовченко Татьяна Васильевна Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны болушлукъчуна салырға.

Нальчик шахар,
2015 жыл 6-чы июль,
№68-ПГ

Ю. КОКОВ

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны 2014 жылда 20-чы ноябрде чыгарылгъан 241-УГ номерли Указы бла къабыл кюрөлген къауумуна торленуле кийириуню юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

Къабарты-Малкъар Республиканы Конституциясыны 81-чи статьясыны «б» пунктуна тийишлиликте бегим эте:

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны «Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну энци къаууму юсюнден» 2014 жылда 20-чы ноябрде чыгарылгъан 241-УГ номерли Указы бла къабыл кюрөлген къауумуна былай торленуле кийириде:

а) Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну къауумуна Говоров Сергей Анагоевични, Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председателини биринчи орунбасарыни

б) Дадов Мурад Алиевични къуллугъун жандыда былай жазарга: «Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председателини биринчи орунбасары»;

в) Ю. К. Алыгудову бла Т. В. Литовченко Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну къауумундан кетерге.

Бу Указ анга къол салынган конден башлап кючонө киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы
Нальчик шахар,
2015 жыл 6-чы июль,
№95-УГ

КОМИТЕТНИ САГЪАТЫ

Физкультура эмда спорт инфраструктураны айныуун контролыгъа тутарыкъдыла

КъМР-ни Парламентини президиуму жыйлынуунда Спорт эм туризм жаны бла комитетни 2015 жылда жаш басы сессияда ишин юсюнден билдирүү этилгенди. Аны башчысы Мурат Карданов айтханга кёрё, отчёт кезуиде 9 жыйлыну бардырылганды, алдада 63 вопроска кыаралганды. Контроль-аналитика ишени келеринде «КъМР-де физкультураны бла спорту айныуу эмда ол ишни игилендируню онгары эмда чырмау этген сылтаулары» деген «тёррек стол» бардырылганды эмда комитетни энци жыйлынуунда «КъМР-де туризм бла байламлы ишни юсюнден» КъМР-ни закону къалай толтурулганы сюзөлгенди.

Андан сора да, КъМР-ни Башчысы «Газпром-сабийлере» федерал программага кёрё социальный эмда спорт мемкамланы къурулушларыны онгарын тинтирге бюоргъан эди да, комитетте кирген къаууму башламчылыгъа бла «Газпром» САО-ну эмда Спорт республиканы российи ассоциацияны келечилери бла бирге республиканы спорт инфраструктуруны билдиргенди. «Газпром-сабийлере» деген программага кёрё Къабарты-Малкъарда спорт комплекслени жагъартыгъа эмда ишулеге документлени хазырлау жаны бла ведомствола аралы комиссия тийишли мадарла этеди.

Отчёт кезуиде комитетни келечилери федерал, республикалы эмда муниципал даражда бардырылгъан спорт эришюлени, ол санда тёрксондан эр кишлени бла тишериулары араларында европалы чемпионатны эмда «Локобаскет-шольная лига» турнири суперфиналын къурагъа эмда бардырыгъа тири къатышхандыла. Фамулу спортчуларга бла тренерлерге российи эмда халкъла аралы даражалы эришюлеге къатышыгъа севаблик этилгенди. Аны бла бирге, докладчы белгиленича, комитетни ишинде

КЕНГЕШ

Республикабызны юлгюлюге санагъандыла

РФ-ни Правительствосуну СКФО-да агропробышленность комплексины айынтую жаны бла къаууму кенгеш бардырылганды бу конде. Анга видеоконференция сыва халда КъМР-ни Правительствосуну Председателини орунбасары – эл мюлк министр Мурад Дадов да къатышханды.

Жыйлында урлукъ себину, тууарчылыкны, кыйчулукъдан жан алынуу вопросылы сюзөлгенди. Россеини эл мюлк министрини Александр Качёв бу сферда Шима Кавказда хар республиканы да кесини бир энчилиги болурга кереклиги белгилениди. Аны хайыры бла продукция бла жаланда кеслерин угай, башха регионлары

билдиргенди. «Газпром-сабийлере» деген программага кёрё Къабарты-Малкъарда спорт комплекслени жагъартыгъа эмда ишулеге документлени хазырлау жаны бла ведомствола аралы комиссия тийишли мадарла этеди.

Отчёт кезуиде комитетни келечилери федерал, республикалы эмда муниципал даражда бардырылгъан спорт эришюлени, ол санда тёрксондан эр кишлени бла тишериулары араларында европалы чемпионатны эмда «Локобаскет-шольная лига» турнири суперфиналын къурагъа эмда бардырыгъа тири къатышхандыла. Фамулу спортчуларга бла тренерлерге российи эмда халкъла аралы даражалы эришюлеге къатышыгъа севаблик этилгенди. Аны бла бирге, докладчы белгиленича, комитетни ишинде

Кемчиликле да бардыла. Сёз ючюн, Къабарты-Малкъарда, артыкъда Минга тауну тийресинде, тыш эмда ич туризмни законла бла жалчытуу доюн тийюлдю. Курортну айнытэр ючюн тау лыжалыла уруну къурау эмда туристлени къоркъуусулукъларын жалчытуу бла байламлы жушушаны тындырыгъа керекди.

Бусагъатда къарда жүрюню туризмде туристлени кеслери техникада туристлени тал халгъа келтириуню праволу амаллары жокъдыла. Бир тюрлю жорукъсуз жүрюген ратракла, снегходла тау-лыжа трассада укхналгъа уллу къоркъуу салдыла. Къонакъ юйлени эмда туристле дагъа тартан башха мемкамланы даражаларын тохтадырыгъа да керек болуп турады.

Акыры 2-чи бетедди.

но фийдалы гибридерин чыгарыуу эки завод къурулды. Малчылыкны юсюнден айтханда уа, болжалы 2015-2017 жыллагъа белгилениген абердин-ангус кумалы малланы жагъуу бла байламлы уллу инвестиция проект бардырылукъды, дегенди ол.

Аны келленген жууаллылыгы болгъан «Элбрус-Ангус» обшество къураганды. Мурад Дадов битимчиликке субсидияла бла севаблик этину, тау жылкылары топу хайырлануу юсюнден да айтханды, деп билдиргенди КъМР-ни Эл мюлк министрствосуну пресс-службасындан.

Бизни корр

Пробышленность

«Этана» проектни инвестору алышынганды

Май районда орнаталыкъ таза полимерлени чыгарыуучу «Этана» заводну инвестору алышынганды. Аны юсюнден муниципалитетни администрацияны пресс-службасындан билдиргенди.

Алпын да бу проектни партнёрларны санында тыш къыраладан бир неча компания бар эди. Ол санда Швейцарияда бла Италияда да. Алай Россейге санкцияла кийирилгенден сора объектни къурушу да тохтагъанды. Алгъаракъда уа ишни жагъадан башлагъа предложениси бла Кытайдан CPDC компанияны келечилери келгенди районга.

Тобешюде проектни экономика, транспорт, экология, медицина, къоркъуусулукъну жалчытуу эм право жаны бла энчиликлери сюзөлгенди. Администрацияны башчысы Александр Кислицын къонаклагъа районда

«Севкавентген-Д» предприятие, темир-бетон чыгарыуучу завод ишлегенди да билдиргенди. Бу объектни къурагъанды, аланы онгарын хайырлангъа болулукъ деген оюмун да айтханды.

Бюгюнлюкге предприятие болуш жерде аны энергетика эм транспорт инфраструктурасыны объектилери къурагъандыла. Кытайлыланы проектни битеу документациясы бла шагъарейлендирилгенди. Бу айны кезуиде контрактны жарашдыруу бла байламлы тобешю болулукъду.

ОМАРЛАНЫ Мурат.

Благиярив

Иш беричюлене эслерине

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну «2014-2015 жыллада адамларны иш бла жалчытуу жаны бла къошкъ мадарла этину, ол санда инвалидлени оборудувание бла жалчытылган ишчи жерлеге салынуу эмда 2014 жылда 18-чи апрельде чыгарылгъан бегимни жашоуда тынгылы бардыр муратда «Нальчик шахарны Урунуун, иш бла жалчытуу эмда социальный къурулуу арасы» кырал казно укреждение сизи инвалидлени иш бла жалчытуу жаны бла программаны жашоуда бардырыгъа тири къатышыгъа чакъырады.

Анга кёрё алагъа араны эмда предприятианы бла организациялары араларында этилгенди келишиде кёрпозлогенича оборудувание салынган ишчи жерле бла жалчытыгъа керекди.

«Нальчик шахарны Урунуун, иш бла жалчытуу эмда социальный къурулуу арасы» кырал казно укреждение иш беричюле инвалидлени ишчи жерле ачаргъа деп къорхотан ачхардын федерал эмда республикалы бюджеттен да къайтарды.

Сорлукълары болганла бу телефон номерге сёвешинле: 77-41-96.

Физкультура эмда спорт инфраструктураны айныуун контрольга тутарыкчыдыла

Ахыры. Аллы 1-чи бетеде.
КыР-ни Парламентини Председатели Татьяна Егорова туштуу эмда спортун оюн турлюкери бла кюрешенени санан билгире сюегинди. Мурат Кардавов туштуу бла кюрешгенге кюрешкениле, алай спортун оюн турлюкери жюрюктөлгөн саны да андан аз туююлда, жалганда алагы та онгла куроруга керек болуп турганды, дегенди.

Факхул спортчулагы болушкы этуге не зат чырмаганыны, сынаулу тренерилен келендиривге, республиканы муниципал кыргызларанда болган спорт объектинге бла майдаланы бютюн кырмакчы ишайларынрга кереклисини июсонден да айтылганды жыйылууда. Ол борчланы толтурууда ведомствол арылы бирге ишлеуно маганысы уллу болганын да чертендилен парламентариалле.

Президиум комитетте эсгертиле этгенди, ол санда элпедизидиумуну членери Култура, граждн обществу институтларын айныту эмда СМИ жаны бла комитетте председатели Борис Паштову «правительствоу сагатады» кыабил керюлген эсгертилене кыабил толтурулганын таныгыландыла. Сэз Кыбарты-Малквар Республикада жаш тейо эмда сабий жамауат биригуилеге кыралыны жанындан болушкы этуино июсонден барганды. «Саулай алып айтханда, эсгертилени толтуруу жаны бла иш аман туйюкдю», - дегенди Борис Паштов.

Депутатла дагыда Россей Федерацияны Президенти Владимир Путинни РФ-ни Федерал Жыйылууна 2014 жылда 4-но декабрде этген Посланиясыны болумлары толтуруу жаны бла 2015 жылда кюз арты оссияда тамаланмакчы ишленуу планын кыабил кергенди. Комитетте ол кыабил жанылыгыны июсонден хар кварталдан Парламентини Председателине билдиривге буроруганды.

Андан сора да, федерал законлары проекттерине отызыла эмда законодателни башламчылыкка озсолгөнди, КыР-ни Парламентини 2015 жылга жаз башы сессияны баш маганылы ишлерини Юпителю планына тюзетилюе кийирилгенди.

Президиуму членери Култура, граждн обществу институтларын айныту эмда СМИ жаны бла комитетте председатели Борис Паштову «правительствоу сагатады» кыабил керюлген эсгертилене кыабил толтурулганын таныгыландыла. Сэз Кыбарты-Малквар Республикада жаш тейо эмда сабий жамауат биригуилеге кыралыны жанындан болушкы этуино июсонден барганды. «Саулай алып айтханда, эсгертилени толтуруу жаны бла иш аман туйюкдю», - дегенди Борис Паштов.

Депутатла дагыда Россей Федерацияны Президенти Владимир Путинни РФ-ни Федерал Жыйылууна 2014 жылда 4-но декабрде этген Посланиясыны болумлары толтуруу жаны бла 2015 жылда кюз арты оссияда тамаланмакчы ишленуу планын кыабил кергенди. Комитетте ол кыабил жанылыгыны июсонден хар кварталдан Парламентини Председателине билдиривге буроруганды.

Андан сора да, федерал законлары проекттерине отызыла эмда законодателни башламчылыкка озсолгөнди, КыР-ни Парламентини 2015 жылга жаз башы сессияны баш маганылы ишлерини Юпителю планына тюзетилюе кийирилгенди.

ЖАМАУАТ ПАЛАТА

Хайырлы жумушлагы алланган биригуилеге кырал болушургына хазырды

КыР-ни Жамауат палатасыны XII пленар жыйылуу республиканы Правительствосуну июнде болгонды. Анга Кыбарты-Малквары Башчысы Администрациясыны таматасы Владимир Битокон, Парламентини Култура, граждн обществу институтларын айныту эмда СМИ жаны бла комитетини председатели Борис Паштов кыатышхандыла. Анда сэз Кыбарты-Малкварда коммерциялы болганган организацияны боюнго болумларыны, аланы про бизнесларыны эмда айнуу жолларын июсонден бергенди.

Жыйылуу ача, Жамауат палатаны башчысы Чечеланы Ануар ахыр жылда социалны маганылы коммерциялы болганган организацияны (НКО) айнытуга кырал даражада уллу маганы берилгени чертенди. Алай бла Россейни Президентини Владимир Путин Федерал Жыйылууга Посланиясында правительствону алында НКО-лагы чырмау этген сыяктуулары кетиривге, алагы аха болушкы да этерге бори салганды.

Бюджетке аллай организацияны ишлерини баш муурты кыралыгы, бизнесге баш халкыгы социалны жумушланы бютюн тыгыты толтурулганды. Алагы проекттери эмда гиче бир проблеманы угый, асам адамны жумушларын жалгыздыгы тийишиде. Аллаагыла, сэз иючюн, сабий койлден чыгылганды, мигрантлары социалны жалгыздыгы койруту эм тозети, балаларын жалгыздыгын деген аналы иш табаларчы этуу дегенча жумушлана саналыгыр болушкыдыла.

Россей Федерацияда граждн социалны жумушларын жалгыздыгы июсонден Федерал закон иючюне кирген эсе да, бу суфрда кыралчылык болганган организация этген жумушланы сануу торленмегенди.

о: ол, алагыча, бир процентди. Былайда предпринимателени акысы сынамлары иючюне да фвайдыла. Бирси регионда шарла кергозгөнчери, грант конкурсларга кыатышы алагы жаны даражада чыгарыргы, аны бла бирге ул коммерциялы эм коммерциялы болганган секторлары кочлорин биридиктиривге сабелик этерик эди.

Алай конкурсла асам бардырылды. РФ-ни Президентини буйругуна керге, граждн обществу айнытуу адмаланы эркиниклери бла сейвирлени кюроруула бла кюрешген, социалны маганылы проектини тамаланыла. РФ-ни Президентини буйругуна керге, граждн обществу айнытуу адмаланы эркиниклери бла сейвирлени кюроруула бла кюрешген, социалны маганылы проектини тамаланыла.

РФ-ни Президентини буйругуна керге, граждн обществу айнытуу адмаланы эркиниклери бла сейвирлени кюроруула бла кюрешген, социалны маганылы проектини тамаланыла.

РФ-ни Президентини буйругуна керге, граждн обществу айнытуу адмаланы эркиниклери бла сейвирлени кюроруула бла кюрешген, социалны маганылы проектини тамаланыла.

РФ-ни Президентини буйругуна керге, граждн обществу айнытуу адмаланы эркиниклери бла сейвирлени кюроруула бла кюрешген, социалны маганылы проектини тамаланыла.

РФ-ни Президентини буйругуна керге, граждн обществу айнытуу адмаланы эркиниклери бла сейвирлени кюроруула бла кюрешген, социалны маганылы проектини тамаланыла.

РФ-ни Президентини буйругуна керге, граждн обществу айнытуу адмаланы эркиниклери бла сейвирлени кюроруула бла кюрешген, социалны маганылы проектини тамаланыла.

РФ-ни Президентини буйругуна керге, граждн обществу айнытуу адмаланы эркиниклери бла сейвирлени кюроруула бла кюрешген, социалны маганылы проектини тамаланыла.

РФ-ни Президентини буйругуна керге, граждн обществу айнытуу адмаланы эркиниклери бла сейвирлени кюроруула бла кюрешген, социалны маганылы проектини тамаланыла.

РФ-ни Президентини буйругуна керге, граждн обществу айнытуу адмаланы эркиниклери бла сейвирлени кюроруула бла кюрешген, социалны маганылы проектини тамаланыла.

РФ-ни Президентини буйругуна керге, граждн обществу айнытуу адмаланы эркиниклери бла сейвирлени кюроруула бла кюрешген, социалны маганылы проектини тамаланыла.

РФ-ни Президентини буйругуна керге, граждн обществу айнытуу адмаланы эркиниклери бла сейвирлени кюроруула бла кюрешген, социалны маганылы проектини тамаланыла.

РФ-ни Президентини буйругуна керге, граждн обществу айнытуу адмаланы эркиниклери бла сейвирлени кюроруула бла кюрешген, социалны маганылы проектини тамаланыла.

Чыгуу

Элбрус районда Моксаланы Магометини атын жюрюктен, сабийлени эмда жаш тейоно хунерликтерин ачыкпала араны санында бир нечча клуб барды. Ала келсери да Тырынаууну башха-башха районларында турардыла.

«Орлбон» деген биригуилеге билим эки программга керге берилди: туризм-краеведение эмда квол усталыктыга койрети. Узган жылда мында беш кружок ишлей эди. Алагы битеуде эки жюзден асам сабий жоргоганды. Балала торлюо-торлюо материалдан, кыагыттан да авериле этерге койрентгенди. Улуракчы сабийле биле «краеведение» деген кружок жоргоганды; кеп аккурсияла, походада болгандыла келсери да.

Беломке келген сабийле заманларын бошуна оздурмай, тийишци, иги билим алганыларна ала «Родина тебля не забудет», «Зелёная планета», «А нуча, девушки», «А нуча, мальчики», «Новинки из корзинок», «Звёзды захватили» дегенча кеп конкурсларда, фестивалыларда, зришуулуда хорлагылары шактылыкты этеди.

Окчуу жылы кезуюнде клубда бардырылганыны сынау ишлеген, эскурсиллагда, походада эмда асы бла 300 сабий кыатышханды.

Кубчаланы Зульфяны

Жыйылууда ишлерини июсонден бирыне ушул муурт урушда Хорламга 70-жыл болганын белгилеве программанын келчери «Волны» башчапрыйсы болуп, эними тропами Приэльбрусий» деген музей ачылганын эди мында. Ары жалганда Араны кесинде окуганыла угый, кеп шоллоппадан болуп да келген эдиле. «Волшебница» деген биригуилеге а ол кюнне атак концерт курардыла.

«Фантазия» клуб а балаланы декоратив – квол усталык чыгармачылыкка бла кюрештюр чактарыла. Мында «Воскрётые пельмени», «Мастерица», «Чудесные мгновиения», «Волшебные стежки» эм «Лоскуток» деген биригуилеге ишлейди. Алада квол бла авери этерге, шурге, быстыр тигерге, сурат ишлерге койретиле. Педагог да сабийлени тири болуруга, сауулукту жашуу этерге да кайлардыриле. Мында окуганыларында да, башында сагыныла белмомогиледеча, кеп зришуулуда, конкурслада иги жетишилери барды.

Клубуну ишрини июсонден халкыны арасында кенг билдирүү умту бла «чыкчы ашкеле» койлери, шол жыйылууда ата-анала бла тобушуле бардырылдыла. Мектеплен, сэз койчон 5-чи номерли гимназияны бла 1-чи номерли лицейини конструкторы бла да тири байлыктыга жорюктоледи.

Кыруулуш

Табийгыат байлыкыла аялуу кез бла кыарарга

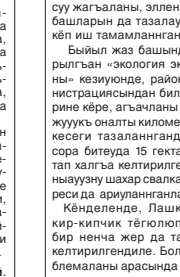
Элбрус районда экология не халда болганын сюогенди олгаракча анда Кыбарты-Малкварны Табийгыат байлыкка эм экология министрствосу бардырган кенгеше. Эми ишине министр Газеланы Мухтар, районун администрациясыны башчысы Уналаны Казим да кыатышхандыла.

Муниципалитетте кир-кипчилик кетериу жаны бла не мадрара этилгенини июсонден Быйыл жаз башында бардырылган «экология акыйкылы» кезуюнде, районун администрациясынын билдиривленине керге, ачылганыла барган объектелине саны да ёсгенди турды. Кеп керге, токөн, аверилени прокатха берген пунктта тиришци жерделе тиришцимийди, дегенди ол.

Табийгыат байлыкыла аялуу кез бла кыарарга... буй жылы бла чеклендирүү мадар бергерге кереклигин белгилегенди.

Районун агач молконоде тамамланган эмда этилик жумушланы июсонден «Элбрус лесничество» кырал учрежденияны департамента таматасы Мухамед Маремов сёлешгенди. Быйыл мында ол кешоуге кыажу асам мадар этилгени белгилегенди ол.

Сабийлени хунерлерин ачыккылай

Улуу Ата Журт урушда Хорламга 70-жыл болганын белгилеве программанын келчери «Волны» башчапрыйсы болуп, эними тропами Приэльбрусий» деген музей ачылганын эди мында. Ары жалганда Араны кесинде окуганыла угый, кеп шоллоппадан болуп да келген эдиле. «Волшебница» деген биригуилеге а ол кюнне атак концерт курардыла.

Улуу Ата Журт урушда Хорламга 70-жыл болганын белгилеве программанын келчери «Волны» башчапрыйсы болуп, эними тропами Приэльбрусий» деген музей ачылганын эди мында. Ары жалганда Араны кесинде окуганыла угый, кеп шоллоппадан болуп да келген эдиле. «Волшебница» деген биригуилеге а ол кюнне атак концерт курардыла.

Улуу Ата Журт урушда Хорламга 70-жыл болганын белгилеве программанын келчери «Волны» башчапрыйсы болуп, эними тропами Приэльбрусий» деген музей ачылганын эди мында. Ары жалганда Араны кесинде окуганыла угый, кеп шоллоппадан болуп да келген эдиле. «Волшебница» деген биригуилеге а ол кюнне атак концерт курардыла.

Муниципалитетте кир-кипчилик кетериу жаны бла не мадрара этилгенини июсонден Быйыл жаз башында бардырылган «экология акыйкылы» кезуюнде, районун администрациясынын билдиривленине керге, ачылганыла барган объектелине саны да ёсгенди турды. Кеп керге, токөн, аверилени прокатха берген пунктта тиришци жерделе тиришцимийди, дегенди ол.

Табийгыат байлыкыла аялуу кез бла кыарарга... буй жылы бла чеклендирүү мадар бергерге кереклигин белгилегенди.

Сейрилик адамда бла төбөшүлүгө

Художник кыз Светлана Кузнецованы республикада, андан тышканда да кепле биледиле. Аны фахмусуну бийиклиги, ишине уллу сойкемлик жазган иштеринде ачыкк баямладыла. Көрмочлөдө көргөзүлгөн суратлары асламсы эни иели коллекцияда сыйлы жерлерин тапкандыла.

Ол чыгармачылыгыны бир магьаналы кесегин Малкыры айткылыгына, аны жыркысы Куйлиланы Кыйсыны бай поэзия дунисына жоралгандыла. Светлана бла ушак бардыра, бу жаны бла бир кыуум соруума жууап бергенин излегенме.

Светлана, биринчи чыгармачылык атамаларыныг кчан этгенсе, бу жаны бла хуерингеми кел себеп болганды?

Ол сабий саддан окуна башланганды. Мен кыабиргалада суратла ишлеп, аны ючюн юйреткучюле уа атамана тартыгы болгандыла. Ол заманда, кесиме көрчюнгенча, аланы тат жазалгандыла асыры кыууангымдан, бу жаны бла халими, не этепсе, да кыабиргалай тургандыла. Школда уа рисованиеден доресени асыры сикдандыла башланырларын ашыгып

Миллет музейде ишим Куйлиланы Кыйсыны Чегем шахарда Мемориал ую - музейини коллективни бла жууккылашдырганды. Биз закыни тууганлыкка да кыураганбыз. Пост өсгөн, аяк тиреген, дунигага кез ачып, биринчи сезимлерин ачыккылаган жерлөгө, Куйлиланы тукум юйлерине да кел көрө барганыбыз. Анда, кертиси бла да, сөзле бла айтып аныгаламача тамашалык хауа, табигытат барды. Аланы көргөн художник ол ариулыктуу кыагытка тюшормей кылай кыопр? Менде да тюз алай - ол

«Аккылыманны ич дуниясына тюшюнюу - манга уллу насыпгы»

сакылаганма.

Арда Нальчикке чыгармачылык школунда Наталья Янованы классына жүрөгөнме. Бизн бла уа Краснодарны художестволу училищесинде да билим алганма.

Бу жаны бла фахуму, ким биледи, атын жанындан ынмадан көтгөн окуна болуп. Ол мордады болганды. Кыслу неге да уста жарашкан, аруу тилли адам эди. Аны сейрхалк жыргалына тынгылап, ашуу - тугу этгенине кырап өсгөнме.

Краснодарны художестволу училищесинде таууханындан сора сен Нальчикке электровакуумны заводунда урунганса. Анда хрустале бла корешегини да биле.

Миланы бу торлоскондо, белгисизинча, технология эгичлиги, энергетикасы барды. Кыыйнымы эди бу жаны бла ишин?

Хрустале производство бла аны технологияларын ити билеме, ол манга артык кыйын бир заманда да көрчюмгөндү. Аны экинчи усталыгына санайма. Электровакуумны заводунда экспериментти мастерсконда бир неча жыл урунганымда, хрустале затланы хазырлауда жангы амалланы тинттенме, кыураганма. Ол битеу да көлчюну билеген, сейр, чыгармачылык жаны бла учуурган иш болганын белгилеп айткыга союме.

Баям, бизде чыгарылганы Мария Трехомованы сыраты тюшоркөлгөн вазала неда Къабарты - Малкырыны табигытаны суратлары бла хрустале саутулганы жыйымдыккылары бююнлөкөдө да кеплени шакарларында, кыйматыны затлача, сакылангандай тура болупла. Алай, жазарыга, 90 - чы жылда кыарал тозураган эди, ол санда заводда, фабрикада да.

Сен 1989 жылдан 2009 жылга дери Къабарты - Малкырыны Миллет музейине художник - оформительни кыулукунда эдик. Ол кезинде Куйлиланы Кыйсыны чыгармачылыгына жораланган бир неча көрчючюндө да куралганды. Бу жаны бла ишлерге не зат келгендиктен?

республикада жыйырма алтынчы майдан онбешинчи июньга дери көргөзүлгөндү.

Биз аны поэтни Мемориал музейини башчысы Куйлиланы Фатима бла, Чеченин жамуурына закыни өз журтуну бир магьаналы кесегин көргөзүп, аны поэзия хазнасыны байлыгынын, айбатгынын энита да бир көрө баямлар умут бла кыураганбыз. Коллекцияда хар суратха поэтни назмуларындын тизгинлерин да кыошканбыз. Ол а, аккылыманы чыгармачылыгынын эге тюшорюп, сакышылдырдырга себептик этгенин кепле чертип айтканды.

Көрмочюно ачылууна белгичи чеченил кесаматчыла, жазычула, художникле да келген эдиле. Закыни тангысан постте аны назмуларын келден окугьанбары бизни бютюн көллендиргенди, өхтөлөндиргенди. Аланы араларында республикаларыны Жазычулары союзуна таматасы Канта Ибрагимов, белгилли пост эми жамуура кыулукучу Эдуард Мамакаев, публицист Мариям Вахидова эм башхала да.

Ала бек жарык кыонакбай калдыла. Кыайсынгата алай аруу көздө кызаргытасы сакылагына ючюн а эни жорек ыргызлыккыбызны билдиреги союбиз.

Ишлеген суратларыг жашауунда кыалай магьананы тутканды?

Чыгармаларымы - эни сагышларымдыла, кез кыурамларымдыла, жарыуларымдыла. Суратчыга акылын сөздөлдө эсе ишлерине карандашны, кистын эм боруу болушуруу бла бамларга тынчыраккыды. Аланы көбюссон жамууракта көргөзтюр умут бла жазмайма, ол такыйкында жорөгөми билеген сезимлери кыагытка ошорюп, аны бир жанын сакы кыогьанбарын аспандыла. Была мени ич дунимы топуслулай туура эткен коюлопедиле.

Алай бир чыгармачыла ишине көргөнтө: «Бизде да ол неда бу болуштур да алай сезимле тууругьанды, кыалай аныгылабы сен!» - дегенерини эшитсем, чыгармачылыкым бирлени көллерин жасарыр неда кыууандырдыр деген сакыла бла келгенди. Кыаручулуга көрчюпозторге да угьай демеучеле. Жангы оюмларым, башамчылыккыларым бек кепдөле, алай аланы жашауга кийиргеги заман эдди, сутканы жаланда жайырма төрт сагып кыурайды.

Алгыныгы Нальчикке жоралап жазган атамат циклыг да барды. Бу аламга сансыз болмагынымы себегинде ол манга да бек сейр көрчюнгөндү. Баям, бу чыгармачылыгы шахарыбызны тарых-архитектура энциклигине саклар умут бла да талпынып жазганыс?

«Старый Нальчик» деген цикл насыпты сабийлигими баямлауга итинуюмдо, жарык эскерилерими, кыууанчларымы, муратларымы. Хау, аны бла

«Аккылыманны ич дуниясына тюшюнюу - манга уллу насыпгы»

бирге алава тарых шартла да эселендиле. Ол заууклу заманы кыайтарыгга кыуулдан келмезлигин аныгайма, алай бу темгага жазылган ишлеримде ол кюлени жылыуларын, юйлени, табигытаны, адамданы энцикликтерин да сакыларга корештенме.

Сөз ючюн, Кешоков атлы орамда санжыклары бла ой эни, тыш кыярлдан келтирген планга көрө салынгангай билебиз. Аны иеси Малкыруккыны бей кесини заманда балконларындын лонно төрөкчиклени орнатканды. Арта аны бир - бир терезелерин, эшиклерин, а нек эсе да, кирчиле бла кылап битегендиле.

Жарысууга, бу тарых эсгертеми киши кыурамагьананы сылтаудан тозурагьанды. Бу тирелерин орамларында халлары да тюз алай тасык болгьан журта хар атламындан тюбөйдиле. Ишперимде аланы айбат сыратларын, заманы эничлиги бла бирге саклап, кыуураууга жетдиреги кыураштынме.

Богонлюкөдө чыгармачылык бла корешген адамга жашау этген кыйынмыды?

Художникке, башха чыгармачылыккы бла корештенгенге не заманда да тын болмагьанды, боллук да тююлдю. Классик айтханлай, ариулык дунияны кыуахалыла. Аны себелли адамга барысы да, бир болуп, аламатчыны сакыларга борчулула. Суратчыла, постлеге, музыкантла уа ол айбатлыкны тас этмезге себеп бла жашаргы тышылдыши.

Художникни ишин сагып алгьан, жалаңдари уруратны угьай, аны бла бирге жоз сагытаны ичинде халатланы, тинтулени, айла бла тынчюлюкюну, излемлени, кыууанч кезилени, азыруу жорөгенин, көлчюно бир кесегин да алады, портретде жигитни кыадыранда да юлошло болады. Битеу чыгармачылыккы адамланы, насыплары тутуп, ихтам жулдуну, азыруу жорөгөн жанын.

Светлана, сен эки сабийини насыпты ананса. Ала жашуларын искусство бла байласала сюерикиме?

Алагы чыгармачылыккы бла корешкиз неда корешкиз деп бир заманда да кыаты болмагынама. Тамата жашны башха сейрлерин барды, кыызчыгы а бу жаны бла кыурамайып тебиресе, заманымы кыогьанбары, аны не жаула бла билеклик, болушлук да талдыруучума.

Башламчылыккыларым бек кепдөле делгин, баям, кыуурачуланы жангы көрчючлеринг бла кыууандырдыккыс?

Хау, жууккы заманда башха - башха шахарлада энита да эки көрчюм кыуар умутлума. Чыгармачылыккы жоругьуму хар кюндөн бир жангы затны билеге, юйрөгөтө, жазарга деп салганма да, мындан арысында да бу арга боюсуруп, аны бузмай, ишлей барыгыга кючюм - кыууруму жетер деп ышанам.

Ушур аллы жыллада малкыяр колхозла Сал постледе (Кыаулык АССР-ни жеринде) кыалады, деп аныгыларынга жорешиле. Неме или солдатла Бажинан деучю эдиле ол тиреге. Анда «Кыуик Малкыяр» колхозну кыойлары эки негери бла Холлахманны Кыасболат кыагарьанды. Емюрю малчылыкка кеткен киши эди. Бу хапарны мен аны кесидтен кес кыуулагьым бла эшиттенме.

1942 жылда, фронт ол тирелге жууккылашканда, кыаде фашист самолётла көрчюно башлардыла. Бир айрыкыурук самолёт а, рама деучю эдиле анга, кюн сайын келип, кыойчу кыошланы башлары бла ары-бери учуп, алай кетчюно эди.

Малчыланы ол хауа разведка бардыруу гитлерчи «Фоккер» самолёт болгьаннан халлары жок эди. Топ таушала ачыкк эшитиле тебирегенде, Холлахман уллу болушлукчулары артха баргьан кызыл аскерчилени ызырандан юйлерине кетип кыалгьандыла. Тамата кетчюно кыадыранда сиорую Кыасболатны жууулыгырында эди.

Экинчи коюнде, энди мында тургьандан хайыр жоккду деген акыл бла, Холлахман уллу кыой сиоруюно жолгга чыгарьанды. Жаны бла, тегертеки темир таууха алдырып, кыурагьаккы эвени буюксурун көтюрюп, танкла, бронетранспортерла, автомашинала өтедиле. Ызырандан жану аскерчиле, жетлерин ерге кыайыр боллеринде касаклары (темир бөкчкери) жаштылар, автоматлары боюнларына тагыулып, тохтамай окуп кетедиле алгга. Была не малладыла, киминкидиле, кыайры сюресе деп сорган жок. Ол себепден Кыасболат сиоруюно Кыашауга кыорансыз жетдирлигине ишкениди.

Алай иш ул умут этгенча болмады. Прохладнада сиоруюно аллан дашман автоматчикле тындыла. Билдандан ары кесинг барлыккыса, кыой сиорую мында кыалады, деп аныгыларынга жорешиле. Неме или солдатла Бажинан деучю эдиле ол тиреге. Анда «Кыуик Малкыяр» колхозну кыойлары эки негери бла Холлахманны Кыасболат кыагарьанды. Емюрю малчылыкка кеткен киши эди. Бу хапарны мен аны кесидтен кес кыуулагьым бла эшиттенме.

1942 жылда, фронт ол тирелге жууккылашканда, кыаде фашист самолётла көрчюно башлардыла. Бир айрыкыурук самолёт а, рама деучю эдиле анга, кюн сайын келип, кыойчу кыошланы башлары бла ары-бери учуп, алай кетчюно эди.

Малчыланы ол хауа разведка бардыруу гитлерчи «Фоккер» самолёт болгьаннан халлары жок эди. Топ таушала ачыкк эшитиле тебирегенде, Холлахман уллу болушлукчулары артха баргьан кызыл аскерчилени ызырандан юйлерине кетип кыалгьандыла. Тамата кетчюно кыадыранда сиорую Кыасболатны жууулыгырында эди.

Экинчи коюнде, энди мында тургьандан хайыр жоккду деген акыл бла, Холлахман уллу кыой сиоруюно жолгга чыгарьанды. Жаны бла, тегертеки темир таууха алдырып, кыурагьаккы эвени буюксурун көтюрюп, танкла, бронетранспортерла, автомашинала өтедиле. Ызырандан жану аскерчиле, жетлерин ерге кыайыр боллеринде касаклары (темир бөкчкери) жаштылар, автоматлары боюнларына тагыулып, тохтамай окуп кетедиле алгга. Была не малладыла, киминкидиле, кыайры сюресе деп сорган жок. Ол себепден Кыасболат сиоруюно Кыашауга кыорансыз жетдирлигине ишкениди.

Алай иш ул умут этгенча болмады. Прохладнада сиоруюно аллан дашман автоматчикле тындыла. Билдандан ары кесинг барлыккыса, кыой сиорую мында кыалады, деп аныгыларынга жорешиле. Неме или солдатла Бажинан деучю эдиле ол тиреге. Анда «Кыуик Малкыяр» колхозну кыойлары эки негери бла Холлахманны Кыасболат кыагарьанды. Емюрю малчылыкка кеткен киши эди. Бу хапарны мен аны кесидтен кес кыуулагьым бла эшиттенме.

1942 жылда, фронт ол тирелге жууккылашканда, кыаде фашист самолётла көрчюно башлардыла. Бир айрыкыурук самолёт а, рама деучю эдиле анга, кюн сайын келип, кыойчу кыошланы башлары бла ары-бери учуп, алай кетчюно эди.

Малчыланы ол хауа разведка бардыруу гитлерчи «Фоккер» самолёт болгьаннан халлары жок эди. Топ таушала ачыкк эшитиле тебирегенде, Холлахман уллу болушлукчулары артха баргьан кызыл аскерчилени ызырандан юйлерине кетип кыалгьандыла. Тамата кетчюно кыадыранда сиорую Кыасболатны жууулыгырында эди.

Экинчи коюнде, энди мында тургьандан хайыр жоккду деген акыл бла, Холлахман уллу кыой сиоруюно жолгга чыгарьанды. Жаны бла, тегертеки темир таууха алдырып, кыурагьаккы эвени буюксурун көтюрюп, танкла, бронетранспортерла, автомашинала өтедиле. Ызырандан жану аскерчиле, жетлерин ерге кыайыр боллеринде касаклары (темир бөкчкери) жаштылар, автоматлары боюнларына тагыулып, тохтамай окуп кетедиле алгга. Была не малладыла, киминкидиле, кыайры сюресе деп сорган жок. Ол себепден Кыасболат сиоруюно Кыашауга кыорансыз жетдирлигине ишкениди.

Алай иш ул умут этгенча болмады. Прохладнада сиоруюно аллан дашман автоматчикле тындыла. Билдандан ары кесинг барлыккыса, кыой сиорую мында кыалады, деп аныгыларынга жорешиле. Неме или солдатла Бажинан деучю эдиле ол тиреге. Анда «Кыуик Малкыяр» колхозну кыойлары эки негери бла Холлахманны Кыасболат кыагарьанды. Емюрю малчылыкка кеткен киши эди. Бу хапарны мен аны кесидтен кес кыуулагьым бла эшиттенме.

1942 жылда, фронт ол тирелге жууккылашканда, кыаде фашист самолётла көрчюно башлардыла. Бир айрыкыурук самолёт а, рама деучю эдиле анга, кюн сайын келип, кыойчу кыошланы башлары бла ары-бери учуп, алай кетчюно эди.

Малчыланы ол хауа разведка бардыруу гитлерчи «Фоккер» самолёт болгьаннан халлары жок эди. Топ таушала ачыкк эшитиле тебирегенде, Холлахман уллу болушлукчулары артха баргьан кызыл аскерчилени ызырандан юйлерине кетип кыалгьандыла. Тамата кетчюно кыадыранда сиорую Кыасболатны жууулыгырында эди.

Экинчи коюнде, энди мында тургьандан хайыр жоккду деген акыл бла, Холлахман уллу кыой сиоруюно жолгга чыгарьанды. Жаны бла, тегертеки темир таууха алдырып, кыурагьаккы эвени буюксурун көтюрюп, танкла, бронетранспортерла, автомашинала өтедиле. Ызырандан жану аскерчиле, жетлерин ерге кыайыр боллеринде касаклары (темир бөкчкери) жаштылар, автоматлары боюнларына тагыулып, тохтамай окуп кетедиле алгга. Была не малладыла, киминкидиле, кыайры сюресе деп сорган жок. Ол себепден Кыасболат сиоруюно Кыашауга кыорансыз жетдирлигине ишкениди.

Эсгериле

Хыйласыз кыойчу бла болгьан зат

Ушур аллы жыллада малкыяр колхозла Сал постледе (Кыаулык АССР-ни жеринде) кыалады, деп аныгыларынга жорешиле. Неме или солдатла Бажинан деучю эдиле ол тиреге. Анда «Кыуик Малкыяр» колхозну кыойлары эки негери бла Холлахманны Кыасболат кыагарьанды. Емюрю малчылыкка кеткен киши эди. Бу хапарны мен аны кесидтен кес кыуулагьым бла эшиттенме.

1942 жылда, фронт ол тирелге жууккылашканда, кыаде фашист самолётла көрчюно башлардыла. Бир айрыкыурук самолёт а, рама деучю эдиле анга, кюн сайын келип, кыойчу кыошланы башлары бла ары-бери учуп, алай кетчюно эди.

Малчыланы ол хауа разведка бардыруу гитлерчи «Фоккер» самолёт болгьаннан халлары жок эди. Топ таушала ачыкк эшитиле тебирегенде, Холлахман уллу болушлукчулары артха баргьан кызыл аскерчилени ызырандан юйлерине кетип кыалгьандыла. Тамата кетчюно кыадыранда сиорую Кыасболатны жууулыгырында эди.

Экинчи коюнде, энди мында тургьандан хайыр жоккду деген акыл бла, Холлахман уллу кыой сиоруюно жолгга чыгарьанды. Жаны бла, тегертеки темир таууха алдырып, кыурагьаккы эвени буюксурун көтюрюп, танкла, бронетранспортерла, автомашинала өтедиле. Ызырандан жану аскерчиле, жетлерин ерге кыайыр боллеринде касаклары (темир бөкчкери) жаштылар, автоматлары боюнларына тагыулып, тохтамай окуп кетедиле алгга. Была не малладыла, киминкидиле, кыайры сюресе деп сорган жок. Ол себепден Кыасболат сиоруюно Кыашауга кыорансыз жетдирлигине ишкениди.

Алай иш ул умут этгенча болмады. Прохладнада сиоруюно аллан дашман автоматчикле тындыла. Билдандан ары кесинг барлыккыса, кыой сиорую мында кыалады, деп аныгыларынга жорешиле. Неме или солдатла Бажинан деучю эдиле ол тиреге. Анда «Кыуик Малкыяр» колхозну кыойлары эки негери бла Холлахманны Кыасболат кыагарьанды. Емюрю малчылыкка кеткен киши эди. Бу хапарны мен аны кесидтен кес кыуулагьым бла эшиттенме.

1942 жылда, фронт ол тирелге жууккылашканда, кыаде фашист самолётла көрчюно башлардыла. Бир айрыкыурук самолёт а, рама деучю эдиле анга, кюн сайын келип, кыойчу кыошланы башлары бла ары-бери учуп, алай кетчюно эди.

Малчыланы ол хауа разведка бардыруу гитлерчи «Фоккер» самолёт болгьаннан халлары жок эди. Топ таушала ачыкк эшитиле тебирегенде, Холлахман уллу болушлукчулары артха баргьан кызыл аскерчилени ызырандан юйлерине кетип кыалгьандыла. Тамата кетчюно кыадыранда сиорую Кыасболатны жууулыгырында эди.

Экинчи коюнде, энди мында тургьандан хайыр жоккду деген акыл бла, Холлахман уллу кыой сиоруюно жолгга чыгарьанды. Жаны бла, тегертеки темир таууха алдырып, кыурагьаккы эвени буюксурун көтюрюп, танкла, бронетранспортерла, автомашинала өтедиле. Ызырандан жану аскерчиле, жетлерин ерге кыайыр боллеринде касаклары (темир бөкчкери) жаштылар, автоматлары боюнларына тагыулып, тохтамай окуп кетедиле алгга. Была не малладыла, киминкидиле, кыайры сюресе деп сорган жок. Ол себепден Кыасболат сиоруюно Кыашауга кыорансыз жетдирлигине ишкениди.

Алай иш ул умут этгенча болмады. Прохладнада сиоруюно аллан дашман автоматчикле тындыла. Билдандан ары кесинг барлыккыса, кыой сиорую мында кыалады, деп аныгыларынга жорешиле. Неме или солдатла Бажинан деучю эдиле ол тиреге. Анда «Кыуик Малкыяр» колхозну кыойлары эки негери бла Холлахманны Кыасболат кыагарьанды. Емюрю малчылыкка кеткен киши эди. Бу хапарны мен аны кесидтен кес кыуулагьым бла эшиттенме.

1942 жылда, фронт ол тирелге жууккылашканда, кыаде фашист самолётла көрчюно башлардыла. Бир айрыкыурук самолёт а, рама деучю эдиле анга, кюн сайын келип, кыойчу кыошланы башлары бла ары-бери учуп, алай кетчюно эди.

Малчыланы ол хауа разведка бардыруу гитлерчи «Фоккер» самолёт болгьаннан халлары жок эди. Топ таушала ачыкк эшитиле тебирегенде, Холлахман уллу болушлукчулары артха баргьан кызыл аскерчилени ызырандан юйлерине кетип кыалгьандыла. Тамата кетчюно кыадыранда сиорую Кыасболатны жууулыгырында эди.

Экинчи коюнде, энди мында тургьандан хайыр жоккду деген акыл бла, Холлахман уллу кыой сиоруюно жолгга чыгарьанды. Жаны бла, тегертеки темир таууха алдырып, кыурагьаккы эвени буюксурун көтюрюп, танкла, бронетранспортерла, автомашинала өтедиле. Ызырандан жану аскерчиле, жетлерин ерге кыайыр боллеринде касаклары (темир бөкчкери) жаштылар, автоматлары боюнларына тагыулып, тохтамай окуп кетедиле алгга. Была не малладыла, киминкидиле, кыайры сюресе деп сорган жок. Ол себепден Кыасболат сиоруюно Кыашауга кыорансыз жетдирлигине ишкениди.

Алай иш ул умут этгенча болмады. Прохладнада сиоруюно аллан дашман автоматчикле тындыла. Билдандан ары кесинг барлыккыса, кыой сиорую мында кыалады, деп аныгыларынга жорешиле. Неме или солдатла Бажинан деучю эдиле ол тиреге. Анда «Кыуик Малкыяр» колхозну кыойлары эки негери бла Холлахманны Кыасболат кыагарьанды. Емюрю малчылыкка кеткен киши эди. Бу хапарны мен аны кесидтен кес кыуулагьым бла эшиттенме.

1942 жылда, фронт ол тирелге жууккылашканда, кыаде фашист самолётла көрчюно башлардыла. Бир айрыкыурук самолёт а, рама деучю эдиле анга, кюн сайын келип, кыойчу кыошланы башлары бла ары-бери учуп, алай кетчюно эди.

Малчыланы ол хауа разведка бардыруу гитлерчи «Фоккер» самолёт болгьаннан халлары жок эди. Топ таушала ачыкк эшитиле тебирегенде, Холлахман уллу болушлукчулары артха баргьан кызыл аскерчилени ызырандан юйлерине кетип кыалгьандыла. Тамата кетчюно кыадыранда сиорую Кыасболатны жууулыгырында эди.

Экинчи коюнде, энди мында тургьандан хайыр жоккду деген акыл бла, Холлахман уллу кыой сиоруюно жолгга чыгарьанды. Жаны бла, тегертеки темир таууха алдырып, кыурагьаккы эвени буюксурун көтюрюп, танкла, бронетранспортерла, автомашинала өтедиле. Ызырандан жану аскерчиле, жетлерин ерге кыайыр боллеринде касаклары (темир бөкчкери) жаштылар, автоматлары боюнларына тагыулып, тохтамай окуп кетедиле алгга. Была не малладыла, киминкидиле, кыайры сюресе деп сорган жок. Ол себепден Кыасболат сиоруюно Кыашауга кыорансыз жетдирлигине ишкениди.

Алай иш ул умут этгенча болмады. Прохладнада сиоруюно аллан дашман автоматчикле тындыла. Билдандан ары кесинг барлыккыса, кыой сиорую мында кыалады, деп аныгыларынга жорешиле. Неме или солдатла Бажинан деучю эдиле ол тиреге. Анда «Кыуик Малкыяр» колхозну кыойлары эки негери бла Холлахманны Кыасболат кыагарьанды. Емюрю малчылыкка кеткен киши эди. Бу хапарны мен аны кесидтен кес кыуулагьым бла эшиттенме.

1942 жылда, фронт ол тирелге жууккылашканда, кыаде фашист самолётла көрчюно башлардыла. Бир айрыкыурук самолёт а, рама деучю эдиле анга, кюн сайын келип, кыойчу кыошланы башлары бла ары-бери учуп, алай кетчюно эди.

Малчыланы ол хауа разведка бардыруу гитлерчи «Фоккер» самолёт болгьаннан халлары жок эди. Топ таушала ачыкк эшитиле тебирегенде, Холлахман уллу болушлукчулары артха баргьан кызыл аскерчилени ызырандан юйлерине кетип кыалгьандыла. Тамата кетчюно кыадыранда сиорую Кыасболатны жууулыгырында эди.

Экинчи коюнде, энди мында тургьандан хайыр жоккду деген акыл бла, Холлахман уллу кыой сиоруюно жолгга чыгарьанды. Жаны бла, тегертеки темир таууха алдырып, кыурагьаккы эвени буюксурун көтюрюп, танкла, бронетранспортерла, автомашинала өтедиле. Ызырандан жану аскерчиле, жетлерин ерге кыайыр боллеринде касаклары (темир бөкчкери) жаштылар, автоматлары боюнларына тагыулып, тохтамай окуп кетедиле алгга. Была не малладыла, киминкидиле, кыайры сюресе деп сорган жок. Ол себепден Кыасболат сиоруюно Кыашауга кыорансыз жетдирлигине ишкениди.

но аллан дашман автоматчикле тындыла. Билдандан ары кесинг барлыккыса, кыой сиорую мында кыалады, деп аныгыларынга жорешиле. Неме или солдатла Бажинан деучю эдиле ол тиреге. Анда «Кыуик Малкыяр» колхозну кыойлары эки негери бла Холлахманны Кыасболат кыагарьанды. Емюрю малчылыкка кеткен киши эди. Бу хапарны мен аны кесидтен кес кыуулагьым бла эшиттенме.

</

СУРАТЛА ХАПАРЛАЙДЫЛА

Таулу жашланы Сталин алгышлагъанды

элинде жуукъларын табыл, ары келеди. Шендо ол элни аты торленгенди. Абдураимов деп айтылады.

Суратда предприятие Нижней Тагил шахары заводуну жаңгы певичди. Аны сюеген кырулушчыланы санаында таулу жашла да болгъанды. Ала аскерге чакырылып, алай жы санлары жетмей, урушка кыташмагъандыла, уруну фронтда ишлегенди. Биринден улуу кишиден артка калмай, маршаларын толтургандыла. Таматадан кеп мактау да алгандыла. Бу суратдагы жашланы у Сталин кеси энци алгышлагъанды. Биринден кыргызла таууладыла. Солдан онгнга: Хачаланы С., Тюменланы Х., Мақытланы А., Афаховланы И. Ю. Кагаров, Датчиланы И. эм Хамарланы И. Бригадирлери Тюмену улу эди.

Бу жашланы жаңгы бирини кыадаарын билебиз. Ол сол жаңындан биринчи сюеген Хачаланы Солтанды. Аскерге 1943 жылда чакырылганды. Анга онаалты жыл бола эди. Кызауатын кезиунюе башында сагынылган жерде ишлеп турганды. Андан эркин этилгенден сора Кыргызстанны Джалал-Абад областыны Бакзакурган району Советское

Жашагъан анда этген сева да, кыадаарын Ленин районда урунганды: улуу мал комплекс бар эди, кеп жылланы аны таматасыны экинчиси болгъанды. 1991 жылда дуниядан кеткенди. Тамата кызы Галина Сургутда жашайды. Аны гитчеси Руслан Красноярскде ишлейди, тургъан да анда этеди. Арсен 2010 жылда Ак-Сууга ата койуне кыайтханды. Ол тиш доктору. Бек кичилери Тамара у Нефтеоганскдеди. Устазды. Таулу жашла тууган элпинден узакъла ишлеген эселе да, атларын ити бла айтдыгъандыла. Анга, ол заманда

кыралыбызны ара газетлерин биринде жазылган бу сөзле шагъатыла басмалангъаныча. Аны, кёйоре турмай, басмалангъанына бериге тийиши кёргөнбиз: «На Ново-Тагильском заводе пушена дом №3, построенная по последнему слову техники в короткий срок. Одновременно введена в эксплуатацию и коксовая батарея. Товарищ Сталин поздравил тагильских строителей и металлургов в сводом в действии этих мощных агрегатов и пожелал им дальнейших успехов в их работе».

Басмага ОСМАНЛАНЫ Кыска хазырлагъанды.

АНГЫЛАТЫ

Саулукъга улуу заран салгъан ичгиле

«Къабарты-Малкъар Республиканы административ-право бузукълукъланы кодексине туюетиуле кийриунюе юсюнден» КъМР-ни закону Парламентини жаз башы сессиясыны ахыр жыйылуунда къабыл кёргюлдю. Ол къалай торленгенни Социалны политика, уруну эмда право нызамны сакълау органна жаны бла комитетини председатели Зурайт Бажонова аныгъатды: «Быйыл апрельде кеф этириучо ичгилени бла бир-бир суу

уула сууланы розница амал бла сатыуга чек салыну юсюнден» КъМР-ни закону къабыл этилгенни эскизиге салырга союме. Ол аз-маз алкоголь кюшулган ичгилени республиканы жеринде арталыда сатмазга эмда бир-бир суула сууланы (энергетикени) сатыуга чек салырга деп, алай тохташдыгъанды. Ма ол излемни жашауда бардыр, анда белгиленген ишлени толурукъ тамаллар эмда ол мадарлардан кыймайт чыгаруочу жарашдыргъанды законопроект.

Анга кёре КъМР-ни Административ-право бузукълукъланы шендого кодексине жаңгы статья кюшулады. Анда уа адамны башына хайран этген бир-бир суула сууланы розница амал бла сатыуга чек салыну жорукъларына бузукълукъ этгенлени жууапха тартыну мадарлары тохташдыгъандыла: оючуулагъа 5-10 минг сом, предпритиялагъа бла учрежденилагъа 30-50 минг сом эмда бош адамлагъа 3-5 минг сом тазир салынады. Бу марда РФ-ни Администра-

тив-право бузукълукъланы кодексинде тохташдыргъанды. Алай административ жууаплыкъларга тартыу ол башка амалла хайыр келтирмегенлеринде сора этилген мадар болгъанын аскертирге союме. Адамлардык, къатылкъанды кыркъкъанларла бла чекленли кылам, энергетикле саулыкълы къаллай улуу хата салгъанларын аныларларына, тюз оюм этерлерине бек ишанам.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

СПЕЦИАЛИСТНИ ЮЙРЕТИУЛЕРИ

Энтта да губуланы юсюнден

Къайда туралдыла ала? Губула аспамысында ханс юсюнде туралдыла. Бир-бирде юююледе кёйорюе да болукъду аячю. Ол адам юсюне кёчер ююю. аны къаты бла ётерге керекди. Кеслери да аны ачык жерин угай, кёбюсюнде кийим туюбюне ётпю, алай къабадыла. Мында бир игиси - къабар жерин губу сагъат жарамы сайлап турурга болукъду. Ол аны терк табарга өк береди.

Врачка жетерге бир торлю онг болмаса уа, губуну кесиге кетериге туюришди. Аны этер ючюн энци амалла бардыла: «Фучка-ласо» неда «Клещевёрт». Губуугъа ол да болмаса, кубуну юсюне (гериге жуугуракъ жерде) жуьк алай къысып неда аны ницетт бла туптп, аз-аз буруп, алай чыгарыргъыз. Эскизиде болсун: аны терк тартырга жарамдыла! Алай болса, териде бир кесеге къалып, ауруу кызгарга болукъду.

осал торюениуле болсал: температурагъыз 39-41 градуска жерге кёторюлюп, башыгъыз, шауотлеригиз ауруп, кёлюгюз аман этип башласса - мычмай врачка барыгыз!

Табийгъатха чыкъган кезиуледе акъсылдым кийимле кирге кюрешигиз. Алачы юсюнде губу жонгит эселеди. Юсюноз не къадар жабылып болса, ол къадар игиди. Башыгъызга да бёрк кирге кюрешигиз.

Къапхан эсе уа... Губу териге жабылып тургъан сора мийла оруннга мылы мамукъ бла бирге салып, Нальчикде, Баисолтан улу аты орамда, 33 номерли юйде Гигиена эм эпидемиология арагъа олтирге керекди. Анда губуну вируску къызылганы бла болмагъанын тохташдырылкъдыла. Аны анализге олтирге амал болмагъанды неда анда вирус жокъду дегенден сора эки йыкыны ичинде саулуугъа эдиде киргиз.

Алайды да аны чыгаргъандан сора мийла оруннга мылы мамукъ бла бирге салып, Нальчикде, Баисолтан улу аты орамда, 33 номерли юйде Гигиена эм эпидемиология арагъа олтирге керекди. Анда губуну вируску къызылганы бла болмагъанын тохташдырылкъдыла. Аны анализге олтирге амал болмагъанды неда анда вирус жокъду дегенден сора эки йыкыны ичинде саулуугъа эдиде киргиз.

Кырдыкта олтурургъа неда жатарга жарамдыла. Полленни жыйыу да тюз оюм болмаз, баян: алада да губу болурга болукъду. Ол жерде аланы болгъанын бла къалгъанын а быйлай амал билдиркиле: акъсылдым быстыры алып, хансланы юю бла ётдюрююгюз. Губула (бар эселе) олсагъат окуна скерип, анга кёчерге кюреширидиле. Аладан кырууларын ючюн, энци

веществоланы - репеллентени бла акарицидени хайрыларнырга амал барды. Биринчилери губуланы юрютелди, экинчилери уа ётдюредиле. Быйлаш болурга (губу къпхан) аз болуп ючюн, адамла солугъан жерлени, паркланы, скверлени тийишли затла бла кезиу-кезиу таазалп турурга керекди. Жарыуьга, районлары, шахар округланы жерлери административиялары, Роспотребнадзор аны юсюнден не къадар кеп айтып тургъанлыкълар, артык эс бурмайдыла неда толуп мадар эмдейдиле. Ол себепден кесигизни губуладан сакълар ючюн, амалла айтылгъан жонгит жорукъларга эс буруп, саулуугъагъыз улуу кёлло болмагъыз.

И. ЛЕОНОВА, Роспотребнадзорду КъМР-де управлениасыны баш эксперт-специалисти.

УЧРЕДИТЕЛЬЛЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛЪКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТАЛАНЫ ЖАМАЛ

РЕДАКЦИЯ:
БЕШАЙЛАНЫ Мугалин (баш редактору оубрасары)
ТЕКУЛАНЫ Хава (баш редактору оубрасары)
ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууапты секретары)
САРАККУЛАНЫ Асият
ТИКАЛАНЫ Фатима

ТЕЛЕФОНЛА:
Редактору приемный - 42-43-01.
Баш редактору оубрасары - 42-38-21, 40-84-82.
Жууапты секретарь - 42-66-85.
Секретарь - 40-93-62, Корресптор - 42-63-52.
РЕДАКЦИЯНЫ БЕ.НОМЕРИ:
Жамаут-политика жашуу - 42-67-68, 42-24-02.
Культура - 42-75-82.
Социалны-экономика - 42-66-73, 40-50-18.
Жангылкыла эм спорт - 40-39-93, 42-66-71.
Окълучуула бла байламдыккъла жорютуу эм реслама - 42-37-94.
Тышмачыла - 47-31-38. Энци корреспондент - 42-68-72. Бухгалтерия - 42-30-87.
Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бла къагъат жорютмейди. Кёпж жазмагъа редакция улуиуеи эм ала артка кыайрмаймадыла.

Газетге басмаланган материалла айтылган оюмла редакцияны оюму бла келешимге болукъду. Алай айтылган хар зат энци.

Россей Федерацияны Басманы юсюнде законну тийишлиликке материалланы авторлары кеслери жууапладыла.

Редакция авторлардан кылау эттигенди (машина бла жазылган 5-6 бет) кетюне алмайды.

Газет Басманы эм аспамы информацияны эркинликке хазирлауу жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 1994 жылда 14-чо июльда регистрацция этилгенди.

Регистрация номер —Н—00666. Индекс - 51532

Футбол

Юч команда баш дивизиондан чыгарыкълдыла

Озгъан солгу кюнде республиканы футболдан чемпионаты 15-чи тур болгъанды. Аны бла турнирини биринчи кесиге бошалгъанды. Эндиги шабат, ачыкълыгы а, баям, келир юч команда келлики - чемпионна кандидатла кеслери араларында оймагъандан сора.

Быйады эм насыпсы команда суу уа къаисылдыла, деген сора да туады. Жорукъларга кёре, республиканы баш дивизионундан аладан ючюсю кетерилликти. Бюгонюкюде алайлага чегемли «Штау» - «Псыгансу» бла Псынадаханы «Родниги» саналадыла. Алай ала мадар эселе, жерлерин сакъларга да болурла. Сөз ючюн, «Штау-Аркада» бла «Псыгансуну» тобушуери бирча эсеп бла бошалгъанды. «Родник» а, аланы экинсин да хорлап, алты очко алгъанды. Бусагъагъа бу дивизионда Нальчикни эки командасы барды: «Спартак» бла «Союз». Келир жылда аланы санларына къошулукъду, деп ишанабыз. Таблицаны туюбюнде юч команданы уа экинчи лиганы алчылары алышындарылкъдыла. Алада хар не да та къуралса, ара шахардан баш дивизионда төрт команда ойнарыкълды.

КъМР-ни чемпионатын баш дивизионуну командаларыны турнир таблицасы

КОМАНДАЛА	О	Къ	ТБ	Х	Т	Оч
1. «Кяхун» Кяхун	15	12	3	0	62-12	39
2. «ЛогоВАЗ» Бабугент	15	11	4	0	59-24	37
3. «Автозапчаст» Бахсан	15	11	3	1	61-22	36
4. «Союз» Нальчик	15	9	2	4	41-26	29
5. «Кенже» Кенже	15	9	2	4	51-38	29
6. «Нарт» Нарткала	15	8	1	6	42-32	25
7. «Бедик» Аргудан	15	6	2	7	25-28	20
8. «Баксан» Бахсан	15	6	2	7	22-40	20
9. «Велес» Карагач	15	6	1	8	38-55	19
10. «Кабардей» Н.Черек	15	5	4	6	32-40	19
11. «Спартак-Нальчик-мол»	15	6	0	9	33-30	18
12. «Терек» Терек	15	6	0	9	34-45	18
13. «Чегем-2» Чегем-2	15	4	2	9	24-41	14
14. «Штау-Аркада» Чегем	15	2	3	10	28-49	9
15. «Псыгансу» Псыгансу	15	2	1	12	16-48	7
16. «Родник» Псынадаха	15	2	0	13	36-71	6

15-чи турну эсеплери:
«Штау-Аркада» - «Автозапчаст» - 1:3
«Кабардей» - «Велес» - 3:2
«Союз» - «Родник» - 3:6
«Чегем-2» - «Терек» - 1:4
«Баксан» - «Кяхун» - 0:5
«Псыгансу» - «Кенже» - 1:3
«Спартак-Нальчик-мол» - «Союз» - 2:2
«ЛогоВАЗ» - «Нарт» - 3:2
Кёчюрюлген матч
«Штау-Аркада» - «Псыгансу» - 1:1

Сюзуу

Налогланы төлемеген тынчаймаз

КъМР-ни прокуратурасында КъМР-де право нызамны сакълару органланы башчыларыны координация кенешлери болгъанды. Анда налогла төлеуде законлагъа бузукълукъларга этюноу ачыкълануу, тинтиуню эм аланы тохтаууну амаллары сюзюлгенди. Жыйылууну республиканы прокурору Олег Жариков бардыргъанды.

Бу сферада болупну юсюнден докладны РФ-ни Следствие комитетини КъМР-де следствие управлениасыны артыккъа улуу амалыкълар ишлени тинтиуу жаны бла бөлүмюнде къулукълучулары этгенди. Алагъа тынгылагъандан сора кенешге къатышкыла жууаплы ведомстволаны араларында налогла бла байламлы амалыкъларны тинтиуу жаны бла бирге ишлеу тат кууралганын черттенди.

Жыйылууда быйгыр налогланы төлеу бла байламлы амалыкъларга 18,4 процентге азайгъандыла, алай быйлыны

ный, бир-бирле законлагъа келешиме этилгенлерин да белгилегенди. Бирде ала бир торлю сыйлау болмай бардырылкъла дегенди.

Андан сора да, ич тинтиуе органланы къулукълучулары бардырган оператив-излеу тинтиуе налогланы замандыда төлемегенлени, аладан албур-арханланы ачыкъларга онг бермегенди да белгиленгенди. Аны ючюн а налог системада бузукълукъларны профилактикасы, къыралга этилген кыорчаланы кыайтарыу жаны бла ишни кючюндирдирге тийишди.

Ахырында кемчиликлени кетериу, право нызамны сакъларуу эм контроль органланы араларында байламлыкъланы кючлеу, къыралга тошорлогъан зарарланы кыайтарыу жаны бла эсептилеу къабыл этилгенди.

Бизни корр.

Закон

Кеф водителеден къаты соруу

Бу айдан башлап автомашина экинчи жорютгени ючюн асырип керуе тутулган адам угуловный жууапха тартылыкъды. Водителе ичп болуп деген ишек бла тохтагылып, алай ол тийишли медицина тинтиуню ётерге соймесе, быйлай эки шартдан сора угуловный иш ачылыкъды.

Аны бла бирге тазирле да, кёбейип, 200-300 минг сомга дерит жетгенди. Жууапха тартылган адамны дагында 480 сагатына неда эки жылны кезиунюе ишлеге чакырырга болукъдула неда эки жылга тюрюме олтурурга. Бу торюледе 2014 жылда 31-чи декабрде къабыл этилген №528-ФЗ закон бла синдирдиле, деп билдиргенди. МВД-ны Къабарты-Малкъарда пресс-службасында.

Рул артында ичп баргъан адамны хатасындан биреулен

жаралы болуп ёлсе, ол 2-7 жылга тутулукъду. Эки неда андан аспамда анда жоюлса уа 4-9 жылга.

Сагъынылган бузукълукълар жаңгы жорукълар бла жаланда бу айден тергелип башланарыкъдыла деп улуу кёлло болмагъа керекди. Угуловный ишни ачыры алында ол адам агадан не хата этгенин бла этмегини да тинтирикдиле.

Полиция

Гудучу видеокамерага тюшгенди

РФ-ни МВД-сыны «Проходненский» бөлүмю ишчилери тюкенден атери урлагъанды деген ишек бла биреуленги тутханды. Ол торюмеден бир неча кер олтуруп чыкъгъан 33-жыллыкъ прохладначы болгъанды. Полиция

циямала тохташдыргъанга кёре, ол техника бла электроника сатхан тюкенден 19 минг сом тургъан ноутбук урлагъанды. Ол шарт видеокамерага тюшбү урлагъанды. Бу ишни юю бла угуловный иш ачылгъанды.

Отлай турган ийнекни урлап кетгенди

МВД-ны Зольск районда бөлүмюне ийнеги сакъ болгъаны юсюнден заявлялыны бла Закуковское элде жашгъан тишпиреу келгенди. Ол айтканга кёре, мал оны къатында өзене отлай тургъанлай аны амалыкълары урлап кетгенди.

адамны тутхандыла. Уручу - Светловодское элде деп билдиргенди. МВД-ны Чыкълары Шендо угуловный ишни ачыры атыле туралды деп билдиргенди. МВД-ны Къабарты-Малкъарда бөлүмюне пресс-службасында.

Басмага УБАШЛАНЫ Мурат хазырлагъанды.

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗАТЪЛЫН АДРЕСИ:

Номерге графике кёре 19 00 сагатыда къол салындады. 20 00 сагатыда къол салындады

ГАЗЕТИНИ НОМЕРИ ЧЫГАРЫЛЫН:
Бешайланы Мугалин-дежурный редактор.
Кенешчиле Зурайт-жууапты секретары оубрасары, Гезкъланы Валентина (1-2-чи бетле), Вичкежуланы Жаннета - айтканды. Шендо угуловный ишни ачыры атыле туралды деп билдиргенди. МВД-ны Къабарты-Малкъарда бөлүмюне пресс-службасында.

Тиражы 2100 экз. Заказ №1155

Законду келешиме этилгенлерин да белгилегенди. Бирде ала бир торлю сыйлау болмай бардырылкъла дегенди.

Андан сора да, ич тинтиуе органланы къулукълучулары бардырган оператив-излеу тинтиуе налогланы замандыда төлемегенлени, аладан албур-арханланы ачыкъларга онг бермегенди да белгиленгенди. Аны ючюн а налог системада бузукълукъларны профилактикасы, къыралга этилген кыорчаланы кыайтарыу жаны бла ишни кючюндирдирге тийишди.

Ахырында кемчиликлени кетериу, право нызамны сакъларуу эм контроль органланы араларында байламлыкъланы кючлеу, къыралга тошорлогъан зарарланы кыайтарыу жаны бла эсептилеу къабыл этилгенди.

Бизни корр.

КъМР-ни прокуратурасында КъМР-де право нызамны сакълару органланы башчыларыны координация кенешлери болгъанды. Анда налогла төлеуде законлагъа бузукълукъларга этюноу ачыкълануу, тинтиуню эм аланы тохтаууну амаллары сюзюлгенди. Жыйылууну республиканы прокурору Олег Жариков бардыргъанды.

Бу сферада болупну юсюнден докладны РФ-ни Следствие комитетини КъМР-де следствие управлениасыны артыккъа улуу амалыкълар ишлени тинтиуу жаны бла бөлүмюнде къулукълучулары этгенди. Алагъа тынгылагъандан сора кенешге къатышкыла жууаплы ведомстволаны араларында налогла бла байламлы амалыкъларны тинтиуу жаны бла бирге ишлеу тат кууралганын черттенди.

Жыйылууда быйгыр налогланы төлеу бла байламлы амалыкъларга 18,4 процентге азайгъандыла, алай быйлыны

веществоланы - репеллентени бла акарицидени хайрыларнырга амал барды. Биринчилери губуланы юрютелди, экинчилери уа ётдюредиле. Быйлаш болурга (губу къпхан) аз болуп ючюн, адамла солугъан жерлени, паркланы, скверлени тийишли затла бла кезиу-кезиу таазалп турурга керекди. Жарыуьга, районлары, шахар округланы жерлери административиялары, Роспотребнадзор аны юсюнден не къадар кеп айтып тургъанлыкълар, артык эс бурмайдыла неда толуп мадар эмдейдиле. Ол себепден кесигизни губуладан сакълар ючюн, амалла айтылгъан жонгит жорукъларга эс буруп, саулуугъагъыз улуу кёлло болмагъыз.

И. ЛЕОНОВА, Роспотребнадзорду КъМР-де управлениасыны баш эксперт-специалисти.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

КъМР-ни чемпионатын баш дивизионуну командаларыны турнир таблицасы

15-чи турну эсеплери:

«Штау-Аркада» - «Автозапчаст» - 1:3
«Кабардей» - «Велес» - 3:2
«Союз» - «Родник» - 3:6
«Чегем-2» - «Терек» - 1:4
«Баксан» - «Кяхун» - 0:5
«Псыгансу» - «Кенже» - 1:3
«Спартак-Нальчик-мол» - «Союз» - 2:2
«ЛогоВАЗ» - «Нарт» - 3:2
Кёчюрюлген матч
«Штау-Аркада» - «Псыгансу» - 1:1

«Къабарты-Малкъар Республиканы административ-право бузукълукъланы кодексине туюетиуле кийриунюе юсюнден» КъМР-ни закону Парламентини жаз башы сессиясыны ахыр жыйылуунда къабыл кёргюлдю. Ол къалай торленгенни Социалны политика, уруну эмда право нызамны сакълару органна жаны бла комитетини председатели Зурайт Бажонова аныгъатды: «Быйыл апрельде кеф этириучо ичгилени бла бир-бир сууула сууланы розница амал бла сатыуга чек салыну юсюнден» КъМР-ни закону къабыл этилгенни эскизиге салырга союме. Ол аз-маз алкоголь кюшулган ичгилени республиканы жеринде арталыда сатмазга эмда бир-бир суула сууланы (энергетикени) сатыуга чек салырга деп, алай тохташдыгъанды. Ма ол излемни жашауда бардыр, анда белгиленген ишлени толурукъ тамаллар эмда ол мадарлардан кыймайт чыгаруочу жарашдыргъанды законопроект.

Анга кёре КъМР-ни Административ-право бузукълукъланы шендого кодексине жаңгы статья кюшулады. Анда уа адамны башына хайран этген бир-бир суула сууланы розница амал бла сатыуга чек салыну жорукъларына бузукълукъ этгенлени жууапха тартыну мадарлары тохташдыгъандыла: оючуулагъа 5-10 минг сом, предпритиялагъа бла учрежденилагъа 30-50 минг сом эмда бош адамлагъа 3-5 минг сом тазир салынады. Бу марда РФ-ни Администра-

тив-право бузукълукъланы кодексинде тохташдыргъанды. Алай административ жууаплыкъларга тартыу ол башка амалла хайыр келтирмегенлеринде сора этилген мадар болгъанын аскертирге союме. Адамлардык, къатылкъанды кыркъкъанларла бла чекленли кылам, энергетикле саулыкълы къаллай улуу хата салгъанларын аныларларына, тюз оюм этерлерине бек ишанам.

КъМР-ни Парламентини пресс-службасы.

УЧРЕДИТЕЛЬЛЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛЪКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТАЛАНЫ ЖАМАЛ

РЕДАКЦИЯ:
БЕШАЙЛАНЫ Мугалин (баш редактору оубрасары)
ТЕКУЛАНЫ Хава (баш редактору оубрасары)
ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууапты секретары)
САРАККУЛАНЫ Асият
ТИКАЛАНЫ Фатима

ТЕЛЕФОНЛА:
Редактору приемный - 42-43-01.
Баш редактору оубрасары - 42-38-21, 40-84-82.
Жууапты секретарь - 42-66-85.
Секретарь - 40-93-62, Корресптор - 42-63-52.
РЕДАКЦИЯНЫ БЕ.НОМЕРИ:
Жамаут-политика жашуу - 42-67-68, 42-24-02.
Культура - 42-75-82.
Социалны-экономика - 42-66-73, 40-50-18.
Жангылкыла эм спорт - 40-39-93, 42-66-71.
Окълучуула бла байламдыккъла жорютуу эм реслама - 42-37-94.
Тышмачыла - 47-31-38. Энци корреспондент - 42-68-72. Бухгалтерия - 42-30-87.
Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бла къагъат жорютмейди. Кёпж жазмагъа редакция улуиуеи эм ала артка кыайрмаймадыла.

Газетге басмаланган материалла айтылган оюмла редакцияны оюму бла келешимге болукъду. Алай айтылган хар зат энци.

Россей Федерацияны Басманы юсюнде законну тийишлиликке материалланы авторлары кеслери жууапладыла.

Редакция авторлардан кылау эттигенди (машина бла жазылган 5-6 бет) кетюне алмайды.

Газет Басманы эм аспамы информацияны эркинликке хазирлауу жаны бла Къабарты-Малкъар регион инспекцияда 1994 жылда 14-чо июльда регистрацция этилгенди.

Регистрация номер —Н—00666. Индекс - 51532

Гезитни басмагы КъМР-ни Басма эмда аспамы коммуникация жаны бла къыра комитетини компьютер службагы хазыр этгенди.

Газет «Триграф» ООО-ну тинтиргенди басмаланганды. Нальчик шахар, Ленин алы проспек, 33

Газеттин ислерине тапдыру ючюн КъМР-ни ишче саямны Федеральную Управлениасы жууаплады. Телефонла: 76-01-28, 76-01-10

Газетлени розницага сатыу ючюн КъМР-ни «Роснеча» акционер обществосу жууаплады. Телефон: 42-69-34